

Monumentnummer*: 524814

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **04 november 2002**
Kadaster deel/nr **82981/52**

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>					
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland					
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Helmersplantsoen	1			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	3			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	5			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	7			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	9			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	11			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	13			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	15			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	2			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	4			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	6			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	8			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	10			1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	12			1054 RZ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	101			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	103			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	105			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	107			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	109			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	111			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	113			1054 NJ	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Anna Spenglerstraat	115			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	117			1054 NJ	Amsterdam		
Anna Spenglerstraat	119			1054 NJ	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	2			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	4			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	6			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	8			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	10			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	12			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	14			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	16			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	18			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	20			1054 RX	Amsterdam		
Marius van Bouwdijk Bastiaansestraat	22			1054 RX	Amsterdam		
Helmersplantsoen	8 B	B		1054 RZ	Amsterdam		
Helmersplantsoen	8 A	A		1054 RZ	Amsterdam		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	Q	7456	A2	
Amsterdam	Q			7453

*Omschrijving***

Omschrijving

Voormalig HOOFDGEBOUW en POORT (1) als eerste onderdeel van het complex Wilhelmina Gasthuis in 1891-1893 gebouwd in opdracht van de gemeente Amsterdam en ontworpen door de architect H. Leguyt van de dienst Publieke Werken. De bakstenen gevels van het U-vormige gebouw met zijvleugels ter weerszijden, zijn opgetrokken in neo-rennaissance stijl. De centraal gesitueerde poort met dubbele halfronde deur en glas-in-lood bovenlicht is geaccentueerd als middenrisaliet met halfkolommen ter weerszijden, waarboven een groot raam, de naam van het ziekenhuis en een natuurstenen renaissance-topgevel, met het wapen van Amsterdam.

De tongewelfde doorgang heeft een bekleding met geglazuurde bakstenen (crèmekleurig) en groene gordelbogen, rustend op aan beide zijden vier grijsblauwe granieten Dorische zuilen en twee dito halfzuilen, met terzijden houten paneeldeuren met neo-Renaissance omlijstingen. Ter weerszijden van de poort identieke vleugels met een begane grond, verdieping en kapverdieping, in een ritme van telkenmale vier ramen en een risaliet; in totaal telt de voorgevel van de middenvleugel 22 vensterassen. In de gevels speklagen van gele baksteen en twaalf-ruits ramen. De vier vensterassen diepe zijvleugels zijn een verdieping hoger en identiek gedetailleerd. Boven de lijstgevel zijn drie topgevels op de hoeken en in het midden. Aan de west- en oostzijde bevindt zich een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gaanderij met halfronde scheibogen, voorzien van gietijzeren kolommen en fantasiekapitelen, piëdestals op een verhoogd bordes. Inwendig vrijwel geheel gewijzigd bij renovatie en verbouwing tot woningen. Aan de westzijde zijn in de gangen nog de oorspronkelijke omlijstingen van de deuren te zien. Mogelijk bevinden zich hier boven de verlaagde plafonds nog de gemetselde troggewelven.

Waardering

Uit 1891-1893 daterend voormalige hoofdgebouw met poort is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische en typologische waarde als eerst uitgevoerde onderdeel van het voormalige Wilhelmina Gasthuis, in een voor de bouwtijd en functie kenmerkende neo-Renaissancestijl, tevens refererend aan het 17de-eeuwse Pesthuis. Voorts ensemble waarde in historisch-functionele relatie tot de overige delen van het complex.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Administratiegebouw